ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОНДА ФУТБОЛНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИ МУТЛАҚО ЯНГИ БОСҚИЧГА ОЛИБ ЧИҚИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Сўнгги йилларда халқимизнинг саломатлиги тўғрисида ғамхўрлик қилиш, маънавий ва жисмоний баркамол авлодни шакллантириш, миллионлар ўйини бўлган ва мамлакатимизда алохида ўрин тутадиган спортнинг футбол турига ахолини, айникса ёшларни кенг жалб этиш бўйича бир қатор чора-тадбирлар амалга оширилиб келинмокда.

Шу билан бирга, бугунги кунда мамлакатимизда юқори иқтидорга эга бўлган ёш футболчиларни танлаш, саралаб олиш (селекция) тизими ва футбол инфратузилмасини янада ривожлантириш, футбол бўйича спорт мактаблари фаолиятини янги боскичга кўтариш, соҳа мутахассисларини тайёрлаш ва уларни моддий рағбатлантириш тизимини яхшилаш, ўтказилаётган мусобақалар савиясини юксалтириш каби масалалар долзарб вазифалардан бири бўлиб қолмоқда.

Ўзбекистонда футболни аҳоли ўртасида энг оммавий спорт турига айлантириш, юқори иқтидорга эга бўлган ёш футболчиларни танлаш, саралаб олиш ва уларни профессионал спортчилар сифатида тайёрлаш тизимини йўлга кўйиш, мамлакат футболини ривожланган мамлакатлар билан рақобат қила оладиган даражага етказиш, халқаро талаб ва стандартлар асосида футбол бўйича мутахассисларни тайёрлаш, футбол клублари фаолиятини ривожлантириш, терма жамоалар учун ўкув-машк жараёнини самарали ташкил этиш, мамлакатимизда футбол бўйича йирик халқаро мусобақалар, жумладан, ўсмирлар, ёшлар ва хотин-қизлар жамоалари ўртасида жаҳон ва қитъа биринчиликларини ўтказиш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Ўзбекистон Миллий Олимпия кўмитаси ва Ўзбекистон футбол ассоциациясининг куйидагиларни Ўзбекистон Республикасида профессионал футболни ривожлантиришнинг асосий йўналишлари этиб белгилаш тўғрисидаги таклифи маъкуллансин:

болалар ва ўсмирларни футбол билан шуғулланишга қизиқишини ошириш, ҳаваскор футболни оммавийлаштириш, бу борада умумтаълим мактаблари, бошқа таълим муассасалари, маҳалла ва ташкилотларда футбол бўйича мусобақаларни мунтазам равишда ташкил этиш;

юқори иқтидорга эга бўлган ёш футболчиларни танлаш ва саралаб олиш (селекция) тизимини тубдан такомиллаштириш, уларни боскичма-боскич профессионал тайёргарликдан ўтказиб бориш орқали футболи ривожланаётган давлатларнинг етакчи клубларига «футболчилар экспорти»ни амалга ошириш тизимини йўлга қўйиш;

футбол соҳасига хусусий инвестицияларни кенг жалб этиш ва уларни рағбатлантириш, футбол соҳасини бозор механизмлари асосида бошқариш, футбол клубларини хусусий секторга ўтказиш ҳамда улар орасида соғлом спорт рақобати муҳитини яратиш:

футбол мусобақалари томошабоплигини ошириш ҳамда футболни ривожлантиришнинг янги тизимини самарали йўлга қўйиш орқали «ўзбек футболи» мактабини яратиш;

футбол сохасида малакали мутахассисларни тайёрлаш, кайта тайёрлаш, малакасини ошириш, танлаб олиш ва ривожлантиришга илғор илмий-методик ва инновацион технологияларни жорий этиш;

футбол соҳасидаги норматив-ҳуқуқий базани янада такомиллаштириш, футбол инфратузилмасини моддий-техник жиҳатдан янада яхшилаш ҳамда ҳалқаро талабларга мослаштириш.

2. Қуйидагилар:

Ўзбекистонда профессионал футболни ривожлантириш схемаси 1-иловага мувофик;

Ўзбекистонда футболни 2030 йилгача ривожлантиришнинг янги босқичга олиб чиқиш концепцияси 2-иловага мувофик;

Ўзбекистонда футболни 2030 йилгача ривожлантиришнинг янги боскичга олиб чикиш концепциясини 2019-2020 йилларда амалга ошириш бўйича «Йўл харита» 3-иловага мувофик тасдиклансин.

Ўзбекистон Республикаси Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги, Ўзбекистон футбол ассоциацияси, вазирлик ва идоралар раҳбарлари «Йўл харита»да назарда тутилган тадбирларни ўз вақтида, тўлиқ ва сифатли бажариш юзасидан шахсий жавобгарлиги кўрсатиб ўтилсин.

3. Ўзбекистонда футболни 2030 йилгача ривожлантиришнинг мақсадли кўрсаткичлари 4-иловага мувофик (кейинги ўринларда — Максадли кўрсаткичлар) тасдиклансин ва унда шу жумладан куйидагилар назарда тутилсин:

умумий ахолига нисбатан футбол билан мунтазам шуғулланувчилар сонини камида 5 фоизгача етказиш орқали республикада футболнинг оммавийлигини таъминлаш;

Халқаро Футбол Ассоциациялари Федерациясининг миллий терма жамоалар рейтингида Ўзбекистон миллий терма жамоасини кучли 50 таликка киришига эришиш;

хусусий футбол мактаблари ва хусусий профессионал футбол мактаблари сонини боскичма-боскич ошириш;

Ўзбекистон Республикасида Халқаро Футбол Ассоциациялари Федерацияси ва Осиё Футбол Конфедерацияси таснифига кирувчи чемпионатлар ва расмий халқаро турнирларни ташкил қилиш ва ўтказиш.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Мақсадли кўрсаткичларга эришиш, белгиланган чора-тадбирларни ўз вақтида ва самарали бажариш учун масъул бўлган вазирлик, идора ва ташкилотлар фаолиятини мувофиклаштирилишини таъминласин.

4. Ўзбекистон Республикаси Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Молия вазирлиги ва Ўзбекистон футбол ассоциациясининг:

профессионал футбол клублари қошидаги Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан молиялаштириладиган болалар-ўсмирлар футбол мактаблари негизида Ўзбекистон Республикаси Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги ҳузуридаги футбол маҳорат мактаблари (кейинги ўринларда — футбол маҳорат мактаблари) ҳамда болалар ва ўсмирлар спорт мактабларини ташкил этиш;

Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда ахоли сонидан келиб чиқиб, Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари хисобидан молиялаштириладиган қушимча футбол маҳорат мактабларини ташкил этиш;

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шахридаги болалар ва ўсмирлар футбол академияларини футбол махорат мактаблари этиб қайта ташкил этиш ва уларни Ўзбекистон Республикаси Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги тасарруфига ўтказиш;

ихтисослаштирилган олимпия захиралари мактаб-интернатлари негизида олимпия захиралари коллежларини ҳамда уларга ажратилган ҳабул квотаси доирасида футбол бўлимларини ташкил этиш ва уларда футбол бўйича мутахассисларни (спортчилардан ташҳари) тайёрлаш;

футбол маҳорат мактабларининг раҳбарлари, тренерлари ва бошқа ходимларига олимпия захиралари коллежлари учун белгиланган меҳнатга ҳақ тўлаш ва моддий рағбатлантириш шартларини қўллаш;

футбол махорат мактабларини тегишлича худудий профессионал футбол клубларига бириктириш;

2020/2021 ўкув йилидан бошлаб тегишли таълим муассасаларида футбол клублари, спорт таълим муассасалари учун спорт шифокори, спорт психологи, спорт фармакологи, спорт хукукшуноси ва спорт диетологи йўналишлари бўйича малакали мутахассислар тайёрлашни ташкил қилиш;

замонавий илмий ютуклар ва инновацион технологиялардан фойдаланган холда тренер, селекционер (скаут), тахлилчи, хакам, маркетолог ва футбол менежери йўналишлари бўйича юкори малакали футбол мутахассисларини тайёрлаш, кайта тайёрлаш ва малакасини ошириш максадида махаллий хамда хорижий мутахассисларни кенг жалб килиш оркали Ўзбекистон футбол ассоциацияси хузурида Футбол мутахассисларини тайёрлаш марказини ташкил этиш:

халқаро тажрибадан келиб чиқиб, Халқаро Футбол Ассоциациялари Федерацияси, Осиё Футбол Конфедерацияси талабларига мувофик, 2021 йилги футбол мавсумидан бошлаб Суперлига жамоалари ўртасидаги учрашувларда адолат ва шаффофликни таъминлаш мақсадида VAR (Video Assistant Referee, видео ёрдамчи ҳакам) тизимини жорий этиш;

халқаро талаблардан келиб чиқиб, салохияти юқори футболчиларни профессионал даражада тайёрлаш, уларни хорижий давлатларнинг нуфузли футбол клубларида профессионал фаолият олиб боришини таъминлаш, шунингдек, футболчиларнинг хуқуқ ва манфаатларини химоя қилиш мақсадида футбол бўйича агентлар (воситачилар)нинг фаолиятини тартибга солиш ва уларни аккредитациядан ўтказиш ваколатини Ўзбекистон футбол ассоциациясига юклаш;

2021 йил 1 январдан бошлаб халқаро тажрибадан келиб чиқиб спорт соҳасини, айниқса, футболни янада ривожлантириш, унинг инвестициявий жозибадорлигини ошириш, қушимча маблағларни жалб қилиш мақсадида Ўзбекистон Республикасида букмекерлик фаолиятини амалга оширишга рухсат бериш;

Ўзбекистон футбол ассоциацияси хузуридаги Республика болалар ва ўсмирлар футбол академиясининг тузилмасига кўшимча иккита селекционер штат бирлигини киритиш тўғрисидаги таклифларига розилик берилсин.

Ўзбекистон Республикаси Капитал бозорини ривожлантириш агентлиги Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги, Бош прокуратура, Адлия вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги ҳамда бошқа манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда 2020 йил 1 июнга қадар шахслар томонидан букмекерлик фаолиятини амалга оширишни бузиш, шунингдек, тотализатор ўйнаш, ўйинга ёки унинг натижасига таъсир ўтказиш мақсадида келишилган ўйинлар ўтказиш, уларда иштирок этиш юзасидан жавобгарликни белгилаш бўйича Жиноят кодекси ва Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексга тегишли ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш юзасидан Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

5. Белгилаб қўйилсинки:

мактабгача таълим муассасалари, умумтаълим мактаблари ва спорт таълим муассасаларида футбол бўйича ўкув, ўкув-машк, тарбияланувчи ва ўкувчиларни саралаб олиш (селекция) хамда уларда мусобақаларни ўтказиш тартиби Ўзбекистон футбол ассоциацияси томонидан белгиланади ва мувофиклаштириб борилади;

футбол махорат мактаблари директорлари ва спорт бўйича директор ўринбосарларини лавозимга тайинлаш ва лавозимидан озод қилиш Ўзбекистон футбол ассоциациясининг такдимномасига асосан Ўзбекистон Республикаси Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги томонидан амалга оширилади.

6. 2020 — 2025 йилларда Ўзбекистон Республикаси Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги хузуридаги футбол махорат мактабларини ташкил этиш, уларда курилиш ва реконструкция ишларини амалга ошириш жадвали 5-иловага мувофик тасдиклансин.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги билан биргаликда 2020 йил ва келгуси йилларда Ўзбекистон Республикаси Инвестиция дастурини шакллантиришда ишлаб чиқилган лойиҳа-смета ҳужжатларига асосан футбол маҳорат мактабларини қуриш ва реконструкция қилиш ишлари учун марказлашган капитал қуйилмалар лимитлари ажратилишини таъминласин.

Ўзбекистон Республикаси Қурилиш вазирлиги футбол маҳорат мактабларини қуриш ва мавжудларини реконструкция қилиш бўйича лойиҳа-смета ҳужжатларини комплекс экспертизадан ўтказишни таъминласин ва қурилиш-монтаж ишларининг сифатли бажарилиши устидан давлат архитектура-қурилиш назоратини ўрнатсин.

- 7. Белгилаб қўйилсинки:
- а) умумтаълим мактаблари ўртасида:

ҳар бир туман (шаҳар)да доимий равишда йилига камида икки маротаба «Мактаблар футбол лигаси» мусобақалари ўтказиб борилади;

«Мактаблар футбол лигаси» мусобақалари туман (шаҳар) ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар спорт ва оммавий жисмоний тарбия тадбирларининг календарь режаларига ҳамда Ўзбекистон «Ёшлик» жисмоний тарбия ва спорт жамиятига ажратилган маблағлар доирасида молиялаштирилади.

Бунда «Мактаблар футбол лигаси» мусобақаларини ўтказиш натижалари бўйича иқтидорли ўкувчилар туман (шаҳар) болалар-ўсмирлар спорт мактабларининг футбол бўлинмалари ҳамда ҳусусий футбол мактабларига саралаб олинади (селекция);

б) туман (шаҳар) болалар-ўсмирлар спорт мактаблари футбол бўлинмалари ва хусусий футбол мактаблари ўртасида:

ёш тоифасидан келиб чиқиб белгиланган меъёрлар асосида туман (шаҳар), Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳамда республика миқёсида «Спорт мактаблари футбол лигаси» мусобақалари ўтказиб борилади;

«Спорт мактаблари футбол лигаси» мусобақалари Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар спорт ва оммавий жисмоний тарбия тадбирларининг календарь режаларига ажратилган маблағлар доирасида молиялаштирилади.

Бунда «Спорт мактаблари футбол лигаси» мусобақаларини ўтказиш натижалари бўйича футбол махорат мактаблари, хусусий профессионал футбол мактаблари ва профессионал футбол клублари хузуридаги футбол академияларига футболчилар саралаб олинади (селекция);

в) футбол махорат мактаблари, хусусий профессионал футбол мактаблари ва профессионал футбол клублари хузуридаги футбол академиялари ўртасида:

ёш тоифасидан келиб чиқиб белгиланган меъёрлар асосида «Профессионал футбол мактаблари лигаси» мусобақалари ўтказиб борилади;

«Профессионал футбол мактаблари лигаси» мусобақаларини ўтказиш натижалари бўйича худудий профессионал футбол клубларига футболчилар саралаб олинади (селекция);

«Профессионал футбол мактаблари лигаси» мусобақалари Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар спорт ва оммавий жисмоний тарбия тадбирларининг календарь режаларига ажратилган маблағлар доирасида молиялаштирилади.

Бунда футбол маҳорат мактаблари, хусусий профессионал футбол мактаблари ва профессионал футбол клублари ҳузуридаги футбол академиялари футболчилари республика ҳамда ҳалҳаро миҳёсдаги мусобаҳаларда иштирок этади;

- г) Ўзбекистон футбол ассоциацияси хузуридаги Республика болалар ва ўсмирлар футбол академиясида футбол бўйича турли ёш тоифасидаги терма жамоалар тайёргарлик кўрадилар.
- 8. Ўзбекистон Республикаси Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги, Молия вазирлиги, Ўзбекистон футбол ассоциацияси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларининг давлат корхоналари ва ташкилотлари томонидан молиялаштириладиган профессионал футбол клублари устав фондларидаги давлат ва давлат улуши бўлган хўжалик жамиятлари улушларини Ўзбекистон Республикаси Давлат активларини бошқариш агентлигига ўтказиш орқали хусусий инвесторларга сотиш тўғрисидаги таклифларига розилик берилсин.
- 9. Ўзбекистон Республикаси Давлат активларини бошқариш агентлигига ўтказиладиган профессионал футбол клублари устав фондидаги давлат ва давлат улуши бўлган хўжалик жамиятларининг улушлари рўйхати 6-иловага мувофик тасдиклансин.

Кайд этилсинки:

профессионал футбол клублари устав фондидаги давлат улуши бўлган хўжалик жамиятлари улушлари Ўзбекистон Республикаси Давлат активларини бошқариш агентлигига

хўжалик жамиятлари устав капиталидаги давлат улуши ва хўжалик жамиятларининг улушларини баланс қийматида камайтириш хисобига берилади;

мазкур Фармоннинг 6-иловасида кўзда тутилган профессионал футбол клубларининг устав фондидаги давлат улушлари Давлат мулкини сотишда тендер савдоларини ўтказиш бўйича давлат комиссиясининг қарорига асосан белгиланган тартибда сотилади.

10. Профессионал футбол клубларига давлат корхоналари ва давлат улуши мавжуд ташкилотлар томонидан ажратилаётган молиявий маблағларнинг самарали фойдаланилиши устидан Ўзбекистон футбол ассоциацияси томонидан мониторинг ўтказиш амалиёти жорий килинсин.

Ўзбекистон футбол ассоциацияси:

мониторинг натижалари юзасидан давлат корхоналари ва ташкилотларига, шунингдек, юкори турувчи органларга таклиф ва тавсиялар киритиб борсин;

профессионал футбол клубларидаги спортчи ва бошқа мутахассисларни рағбатлантириш тизими шаффофлигини таъминлаш мақсадида икки ой муддатда ягона тартибни ишлаб чиқсин ва тасдиқласин.

- 11. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари ҳудудий футбол ассоциациялари фаолиятини тегишли равишда Қорақалпоғистон Республикаси бюджетининг, вилоятлар ва Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетларининг қушимча даромадлари ҳисобидан молиялаштирилишини таъминласин.
- 12. Ўзбекистон Республикаси Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги, Иктисодиёт ва саноат вазирлиги, Курилиш вазирлиги, Соғликни сақлаш вазирлиги, Ўзбекистон Миллий Олимпия қумитаси, Тошкент вилояти ҳокимлиги ва Ўзбекистон футбол ассоциациясининг 2020-2021 йилларда:

Тошкент вилояти, Юқори Чирчиқ тумани, Янгибозор қўрғони ҳудудида футбол бўйича миллий терма жамоалар учун ўқув-машғулот марказини ташкил этиш;

Ўзбекистон футбол ассоциацияси хузурида функционал диагностика, спортчиларни соғломлаштириш ва реабилитацияси учун замонавий спорт тиббий марказини ташкил қилиш ва зарур тиббий асбоб-ускуна ва жиҳозлар билан таъминлаш тўғрисидаги таклифлари маъқуллансин.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги, Молия вазирлиги билан биргаликда 2020 йилги Ўзбекистон Республикаси Инвестиция дастурининг марказлашган капитал қуйилмалар лимитлари доирасида футбол буйича миллий терма жамоалар учун ўкув-машғулот марказини қуриш ишларининг лойиҳасмета ҳужжатларини ишлаб чиқиш учун зарур маблағлар ажратилишини таъминласин.

13. Ўзбекистон Республикаси Капитал бозорини ривожлантириш агентлиги Молия вазирлиги, Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги, Иктисодиёт ва саноат вазирлиги, Адлия вазирлиги, Давлат солик кўмитаси, Ўзбекистон Миллий Олимпия кўмитаси, Ўзбекистон футбол ассоциацияси билан биргаликда 2020 йил 1 июнга кадар букмекерлик фаолиятини амалга ошириш билан боғлиқ норматив-хукукий хужжатлар лойихаларини Вазирлар Маҳкамасига киритсин ва уларда шу жумладан қуйидагиларни:

букмекерлик фаолиятини лицензиялаш Ўзбекистон Республикаси Капитал бозорини ривожлантириш агентлиги томонидан амалга оширилишини;

букмекерлик фаолияти билан шуғулланувчи тадбиркорлик субъектлари томонидан телекоммуникация тармоқларида, шу жумладан Интернет тармоғи провайдерларида хизматлар кўрсатилишини тартибга солишни;

букмекерлик фаолияти билан шуғулланувчи тадбиркорлик субъектлари даромадларининг бир қисмини спорт турлари, шу жумладан футболни ривожлантириш учун йўналтиришни;

букмекерлик фаолиятини давлат томонидан назорат қилиш механизмлари жорий этилишини назарда тутсин.

- 14. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги футбол маҳорат мактаблари фаолияти билан боғлиқ харажатлар, шунингдек, уларни футболи ривожланган мамлакатлар тажрибасидан келиб чиқиб, замонавий асбоб-ускуналар ва жиҳозлар билан таъминлаш харажатлари учун зарур маблағларни 2020 йилда Давлат бюджетининг «Маданият ва спорт» соҳасига ажратиладиган маблағлар доирасида ажратсин ва 2021 йилдан бошлаб Давлат бюджети параметрларида назарда тутсин.
- 15. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари 2020 йил 1 февралга қадар тегишли ҳудудларда стадион ва футбол майдонларини ҳатловдан ўтказсин ва ҳатлов натижаси бўйича эгаси номаълум стадион ва футбол майдонларини қонунчиликда белгиланган тартибда жойлардаги туман (шаҳар) болалар-ўсмирлар спорт мактабларига ўтказилишини таъминласин.
- 16. Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим қарорларига 7-иловага мувофик ўзгартириш ва кушимчалар киритилсин.
- 17. Ўзбекистон Республикаси Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги Адлия вазирлиги, Ўзбекистон футбол ассоциацияси ва бошқа манфаатдор идоралар билан биргаликда икки ой муддатда қонун ҳужжатларига мазкур Фармондан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қушимчалар туғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.
- 18. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н. Арипов, Ўзбекистон Республикаси Президентининг маслаҳатчиси А.А. Абдувахитов ва Ўзбекистон Республикаси Давлат хавфсизлик хизмати раиси А.А. Азизов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент ш., 2019 йил 4 декабрь, ПФ-5887-сон